

6.2.2025

Kuntien suunnitteluelvoitteet; alajaoston asettaminen

Asettaminen	Kuntien normien keventämisen ja kokeilujen ohjelman työryhmä on tänään asettanut alajaoston kuntien suunnitteluelvoitteiden tarkastelemiseksi.
Toimikausi	6.2. – 30.9.2025
Tausta	<p>Valtiovarainministeriö asetti 26.10.2023 työryhmän ja sihteeristön valmistelemaan kuntien normien keventämisen ja kokeilujen ohjelmaa. Asettamispäätöksen mukaan työryhmä voi asettaa tarvittaessa alajaostoja.</p> <p>Kuntien normien keventämisen ja kokeilujen ohjelmaa varten kerätyissä norminpurkuehdotuksissa oli lukuisia suunnitteluelvoitteiden keventämistä koskevia ehdotuksia. Lisäksi hallitus linjasi kehysriihessään keväällä 2024, että erilaisten suunnittelu- ja kirjausvelvoitteiden määrää vähennetään kunnan toiminnassa.</p> <p>Kuntien normien keventämisen ja kokeilujen ohjelman työryhmällä on yhteinen ymmärrys siitä, että laadukkaiden ja vaikuttavien palvelujen varmistaminen yhdenvertaisesti kaikille asukkaille koko maassa taloudellisesti tehokkaasti edellyttää kunnissa hyvää suunnittelua. Ministeriöt korostavat suunnitelmallisuuden tavoitteina erityisesti palvelujen laadun yhdenvertaisuutta ja perusoikeuksien toteutumisen turvaamista sekä tarkoituksenmukaisten kansallisten ratkaisujen edistämistä. Kuntasektorin näkökulmasta tärkeitä ovat myös kunnallisen itsehallinnon merkitys toimintaprosessien määrittämisessä, paikallisten tarpeiden huomioiminen sekä päällekkäisen työn välttäminen.</p> <p>Lainsäädäntö mahdollistaa usein joustoja suunnitelmien sisällön ja sen laajuuden osalta. Usein on myös mahdollista yhdistää eri suunnitelmia laajemmaksi kokonaisuudeksi. Tämä koskee etenkin kuntatason strategisia suunnitelmia, joilla on liittymäpintaa useampiin kunnan toimialoihin. Kunnissa ei välttämättä aina osata kaikkea joustoa hyödyntää.</p> <p>Jotta suunnitteluelvoitteita koskevien tavoitteiden konkretisoimisessa päästäisiin pidemmälle, tarvitaan tarkempaa tietoa suunnitelmiin liittyvistä käytännöistä sekä niihin mahdollisesti liittyvistä hankaluuksista ja toiveista. Yhteisessä keskustelussa heränneitä kysymyksiä ovat esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none">- Mikä on käytännössä suunnitelmien merkitys palvelujen laadun, vaikuttavuuden ja taloudellisuuden näkökulmasta?

- Osataanko kunnissa hyödyntää lainsäädännön jo mahdollistamat joustot suunnitelmien sisällössä, muodossa, yhdistämisessä tai yhteistyössä?
- Onko lainsäädäntö yksiselitteistä? Vaihtelee terminologia tarpeettomasti?
- Missä määrin velvoitteiden keventäminen lainsäädännössä olisi mahdollista?

Kaikkia kysymyksiä ei ole tarkoitus ratkaista kerralla. Ensi vaiheessa on tarpeen luoda tilannekuvaa case -esimerkkien avulla. Esimerkeiksi on tarkoitus valita rajattu joukko suunnitelmia joihin liittyviä prosesseja ja käytäntöjä käydään läpi esimerkkikuntien kanssa. Etenkin strategisia kunta- ja toimipaikkatason suunnitelmia tarkastellaan.

Tehtävä

Alajaoston tehtävänä on määritellä tarkasteltavat suunnitelmat ja valita esimerkkikunnat. Esimerkkien avulla kuvataan:

- Mitä käytännön haasteita suunnitteluvelvoitteiden toteuttamiseen liittyy erilaisten kuntien näkökulmasta?
- Missä suunnitelmissa on päällekkäisyyttä?
- Miten kunnat voisivat hyödyntää paremmin suunnitelmien joustoa ja yhdistämistä? Onko tarvetta lisäinformaatiolle?
- Miten suunnitelmat ohjaavat toimintaa ja miten niitä muutoin hyödynnetään, ml. toimipaikkakohtaisten suunnitelmien lisäarvo järjestäjäkohtaisten suunnitelmien täydentäjänä?
- Miten lainsäädäntö tukee kunnan suunnittelua ko. asioissa?
- Kokemus suunnitteluvelvoitteiden tarpeesta ja vaikuttavuudesta toimialalla kuntien ja ministeriöiden näkökulmasta.
- Mahdolliset vaihtoehtoiset ohjauskeinot ja sääntelyvaihtoehdot palvelun laadun varmistamiseksi?
- Koetaanko lainsäädännön terminologia epäyhtenäiseksi ja onko tätä tarvetta jatkossa yhtenäistää?

Lisäksi alajaoston tehtävänä on edellä olevan pohjalta koota näkemys jatkovalmistelua edellyttävistä kysymyksistä.

Organisointi

Tilannekuvan valmistelua varten asetetaan alajaosto.

Alajaoston kokoonpano:

Finanssineuvos, Anne-Marie Välikangas, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
Neuvotteleva virkamies Heli Hätönen, sosiaali- ja terveysministeriö,
varapuheenjohtaja

Erityisasiantuntija Mia Luhtasaari, oikeusministeriö

Erityisasiantuntija Panu Artemjeff, oikeusministeriö

Kulttuuriasiainneuvos Kirsi Kaunisharju, opetus- ja kulttuuriministeriö

Neuvotteleva virkamies, Lotta Mattsson, valtiovarainministeriö

Erityisasiantuntija Sami Niemi, Suomen Kuntaliitto
Erityisasiantuntija Ville Nieminen, Suomen Kuntaliitto

Alajaosto voi kuulla asiantuntijoita työssään ja päättää, millä tavoin esimerkkikunnat osallistuvat työhön.

Jaoston kokoonpano ei täytä naisten ja miesten välisestä tasa -arvolaista annetun lain (609/1986) vaatimuksia, henkilöt on nimetty jaostoon asiantuntemuksensa perusteella.

Kustannukset

Työ tehdään virkatyönä ja kukin organisaatio vastaa omista valmistelu - ja muista kustannuksistaan.

Työryhmän puheenjohtaja,
osastopäällikkö

Minna-Marja Jokinen

Neuvotteleva virkamies

Suvi Savolainen

Jakelu

Päätöksessä mainitut

Tiedoksi

Kuntien normien keventämisen ja kokeilujen ohjelman työryhmä
Kuntien normien keventämisen ja kokeilujen ohjelman työryhmän sihteeristö

VN/2636/2025-VM-6

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: